

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Torgarden,
7485 Trondheim

Deres ref: 2024/6550

Vår ref: JLS

Dato: 02.10.2024

Høringsuttalelse - Forslag om endring i regelverket for emballasje og drikkevareemballasje

Ragn-Sells viser til høring på forslag om endring i regelverket for emballasje og drikkevareemballasje. Vår høringsuttalelse gjelder i hovedsak Avfallsforskriftens §7.

Kostnadsdekning

Miljødirektoratet presiserer at kostnader forbundet med emballasjeavfall som ikke sorteres ut gjennom kildesortering eller sentralsortering, og dermed blir en del av restavfallet, ikke skal dekkes av produsentene. Ragn-Sells støtter dette.

Slik Miljødirektoratet skriver, åpner EUs rammedirektiv for avfall for at produsentene kun skal bære minst 80 % av kostnadene for separat innsamling av emballasjeavfallet. Direktoratet anbefaler imidlertid å ikke bruke dette handlingsrommet. Ragn-Sells mener dette handlingsrommet bør benyttes

Vi vil poengtere at full kostnadsdekning for avfallsbesitter kan ha uheldige konsekvenser for kvaliteten på den kildesorterte emballasjen. I dette legger vi at, spesielt for næringsavfall, vil avfall tendere til å finne rimeligste vei. Dersom emballasje-avfall er kostnadsfritt å avhende for avfallsbesitter, mens restavfall er relativt kostbart, kan avfallsbesitter lett fristes til å feilsortere.

På den annen side støtter vi at avfallsbesitter får dekket hoveddelen av kostnaden for separat innsamling og behandling av emballasjeavfall. Dette vil motivere avfallsbesitter til økt kildesortering- også ut fra et økonomisk perspektiv.

Fastsettelse av nødvendige kostnader

Vi oppfatter at Miljødirektoratet legger opp til at fastsettelse av hva nødvendige kostnader faktisk er skal skje gjennom en dialog mellom partene i samarbeidet. Vi anser dette som konkurranserettslig problematisk, da det vil måtte medføre deling av konkurranse-sensitiv informasjon, enten i form av egne kostnader eller samarbeidspartneres betingelser for håndtering og gjenvinning av emballasjeavfall. Vi ber Miljødirektoratet klargjøre hvordan de forutsetter at fastsettelse av nødvendige kostnader skal skje.

Likebehandling

Miljødirektoratet anbefaler at husholdningsavfall og næringsavfall likebehandles mht kostnadsdekning fra produsentansvarsselskapene. Ragn-Sells støtter dette.

Ved en eventuell differensiering av beløpene som skal ligge til grunn for kostnadsdekningen, må det hensyntas at de fleste kommunale innsamlingssystemer også tilbyr tjenester (på samme innsamlingsrute) til næringskunder. Det må i forskriften sikres at det ikke gis føringer som skaper konkurransefortrinn for de kommuner som betjener næringskunder på innsamlingsruter for husholdningsavfall.

Innføringsperiode

Miljødirektoratets forslag er at endringene forskriften innføres straks. Det er åpenbart at endringene vil kreve betydelige økninger i det vederlag returselskapene vil måtte kreve inn fra sine medlemmer. Flere produsentansvarsselskaper har p.t. ikke bygget opp nødvendig finansiell kapasitet til å klare dette. Samtidig vil endringen skape forventninger til kostnadsdekning fra større avfallsbesittere i markedet for næringsavfall. Ragn-Sells anbefaler at det tidfestes en dato for når returselskapene skal yte kostnadsdekning, og at denne fastsettes slik at produsentansvarsselskapene gis tilstrekkelig tid til å bygge opp likviditet til å håndtere de økte utgiftene og samtidig overholde forskriftens krav til finansielle reserver (§7-17).

Forenklet rapporteringskrav for emballasjevolumer mindre enn 1000 kg

Miljødirektoratet foreslår at produsentansvarsselskap kan benytte en forenklet rapportering med estimat på emballasjemengde satt på det norske markedet, for vederlagsbetalere som setter på markedet mindre enn 1000 kg/år av en emballasjetype. Vi mener at dette virker som en fornuftig og kostnadseffektiv innretning av regelverket.

Innsamlingsforpliktelse

Vår erfaring er at det i dag er en betydelig andel «gratispassasjerer» i flere produsentansvarsordninger og at disses innsamlingsforpliktelse ikke gjenspeiler det volum som faktisk settes på markedet. Vi støtter derfor forskriftsendringer som bidrar til at flere produsenter blir med i ordningene.

Likevel vil det trolig oppstå at innsamlet mengde vil overstige selskapenes forpliktelser. Ragn-Sells mener produsentansvarsselskapenes kollektive forpliktelser bør omfatte de totale mengder innsamlet emballasje, slik at innsamlingssystemene er velfungerende også dersom et returselskap har nådd sine innsamlingsforpliktelser.

Vedr. om produsentansvarsselskap skal være uten økonomisk formål

Miljødirektoratet ber om innspill på om det bør forskriftsfestes krav om at produsentansvarsselskap skal være uten økonomisk formål (non-profit). Ragn-Sells mener at produsentansvarsselskapene i minst mulig grad skal tilby operative tjenester, f.eks. knyttet til avfallshåndtering, konsulent- og rådgivningstjenester mv. Dette gjelder særlig dersom selskapene kan havne i konkurranse med egne underleverandører. Ragn-Sells mener også at vederlag innbetalt fra produsentene ikke skal kunne brukes til å bygge opp avfallsinfrastruktur.

I Miljødirektoratets grunnmodell for utvidet produsentansvar anbefales det at produsentansvarsselskapene bør konkurranseutsette det operative innsamlings-arbeidet og behandling av avfallet. I alle tilfeller bør all operativ drift skilles ut fra returselskapenes kjernevirksomhet. Ragn-Sells støtter disse anbefalingene.

Med vennlig hilsen
Ragn-Sells AS

Jon Lille-Schulstad
Direktør forretningsutvikling